

OULU

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Sosiaalisen luototuksen soveltamisohjeet

1.1.2021 alkaen työntekijöiden tueksi

Sisällys

1. Sosiaalinen luotto ja yleiset tavoitteet, myöntämisperusteet	2
2. Sosiaalinen luoton takaisinperintä	2
3. Sosiaalinen luoton myöntäminen	3
4. Sosiaalisen luoton suhde muihin vaihtoehtoihin	4
5. Mihin käyttötarkoituksiin luottoa myönnetään	4
5.1. Kokonaisvelkojen järjestämiseen.....	5
5.2. Asunnon muutostyöt.....	5
5.3. Erilaiset hankinnat.....	5
6. Sosiaalisen luoton takaisinmaksukyky	6
7. Sosiaalisen luoton myöntämisen kriteerit ja esteet	6
7.1. Sosiaalisen luoton myöntämisen suuntaa antavat kriteerit:.....	6
7.2. Erityiset esteet, jotka voivat estää lainan myöntämisen:.....	7
8. Hakeminen, selvitystyö ja päätös luotosta	7
9. Luoton määrä, maksaminen ja lainan korko	8
10. Sosiaalisen lainan takaisinmaksuehdot, luoton eräännyttäminen, viivästyskorko, perintäkulut	9
11. Sosiaalisen luototuksen organisointi	11

1. Sosiaalinen luotto ja yleiset tavoitteet, myöntämisperusteet

Sosiaalinen luotto palveluineen on lakiin (<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20021133>) ja sosiaalityöhön perustuvaa suunnitelmallista toimintaa, jonka tavoitteena on *ihmisen tai perheen* ylivelkaantumisen ehkäiseminen tai talouden hallintaan saattaminen sekä itsellisen suoriutumisen edistäminen tilanteissa, joissa henkilöllä tai perheellä ei ole muita sosiaalisen luoton myöntämiseen nähden ensisijaisia vaihtoehtoja rahoittaa hankintojaan tai sopia ja järjestellä kokonaisvelkojaan maksukykyään vastaavaksi tai ei ole terveydellisiä ja sosiaalisia voimavaroja ryhtyä tarvittaviin toimiin velkojensa ja muiden maksuvelvoitteiden hoitamiseksi tai erilaisten etuuksien ja palveluiden hakemiseksi itselle ja perheelleen.

Perheellä tarkoitetaan avioliitossa tai avioliiton omaisessa suhteessa eläviä ja henkilöitä, jotka asuvat luottoa hakevan kanssa samassa asunnossa ja osoitteessa, aikuisia ja lapsia, joidenka taloudellinen asema on sidoksissa luoton hakijaan, hänen olosuhteisiinsa ja lainan takaisinmaksukykyynsä.

2. Sosiaalinen luoton takaisinperintä

Sosiaalinen luotto on pankkilainaan verrata laina ja se eroaa pankkilainasta tai muusta osamaksuvelasta ainoastaan siinä, ettei sosiaalisesta luotosta peritä luoton perustamiskustannuksia eikä toimituskuluja. Sosiaalisesta luotosta perittävä korko on korkolain (633/1982) 12 §:ssä tarkoitettu Suomen Pankin vahvistama viitekorko. Korko tarkistetaan 12 kuukauden välein. Saadun lainan lyhennyserien maksamattomuudesta määräpäivän jälkeen peritään viivästyskorko, mikä määräytyy korkolain 4 § mukaisesti (2020 7%).

Sosiaalista luoton takaisinperintään sovelletaan lakia saatavien perinnästä (513/1999), kaupungin perintäohjeita, luoton soveltamisohjeita, sosiaalisen luoton yleisiä ehtoja sekä tapauskohtaisesti luottosopimuksessa määritellyjä takaisinmaksuehtoja.

Luoton saajan on takaisinmaksuaikana viipymättä ilmoitettava lainan antajalle kaikista maksukykyynsä (esim. osoite, perhesuhde muuttuu, maksukyky paranee tai heikkenee) vaikuttavista olosuhdemuutoksista (mm. osoitemuutokset) ja hakea muutosta luoton takaisinmaksuehtoihin.

Luottosopimuksen erityiset eräännyttämisperusteet on määritelty sosiaalisesta luototuksesta annetun lain 8 § ja Oulun kaupungin sosiaalisen luoton yleisissä ehdoissa. Oulun kaupunki perii luotosaajalta lainsäädännön mahdollistamat ja kohtuulliset luottosopimuksen takaisinmaksuajalta eräänntyvät korot ja viivästyskorot sekä mahdollisesta luottosopimuksen eräännyttämisestä johtuvat oikeudenkäyntikulut.

Sosiaalisen luoton takaisinmaksuun liittyvät riita-asiat käsitellään Pohjois-Suomen hallinto-oikeudessa ja samoin luottosopimuksen irtisanomistilanteessa hallinto-oikeus hakemuksesta tekee ulosottokelpoisen päätöksen lainasaatavien perinnästä. Oulun kaupungin sosiaalisen luoton perintää luottosopimuksen eräännyttämisen

saatua lainvoiman hoitaa Svea perintä Oy, joka perii omat perintäkulunsa lainsäädäntöön perustuen.

3. Sosiaalinen luoton myöntäminen

Oulu päättää toiminnan laajuudesta kohdentamalla pääsääntöisesti ensisijaisesti sosiaalisen luoton kaikkein heikoimmassa asemassa oleville ja myöntää luottoa luottokelpoiselle ja maksukykyisille sosiaalihuoltolain 3 § 3 kohdassa tarkoitetuille erityisen tuen asiakkaille, jolla on erityisiä vaikeuksia hakea ja saada tarvitsemiaan sosiaali- ja terveystalvveluja usean yhtäaikaisen tuentarpeen tai muun vastaavan syyn vuoksi.

Luottokelpoisuuden ja lainan takaisinmaksukyvyyn todentaminen selvitetään ja tarkistetaan osana hakemusprosessin aikaista eri vaihtoehtojen selvittämistyötä ja talousneuvontaa hakijan talousvalinnoista ja tavoista hoitaa maksuvelvoitteitaan luottotappioriskien minimoimiseksi. Hakemus- ja päätösprosessi, kun myöntämisen edellytykset täyttyvät kestää keskimäärin kuusi (6) kuukautta hakemusasian vireille tulosta.

Sosiaalinen luotto haetaan hakemuksella ja siihen tehdään aina viranhaltijan päätös muutoksenhakuohjeineen. Mikäli sosiaalinen luotto myönnetään, tehdään asiakkaan kanssa erillinen luottosopimus, mikä vasta allekirjoitettuna synnyttää lainvoimaisen velkasuhteen asiakkaan ja kaupungin välille.

Mikäli sosiaalisen luoton hakija jättää ainoastaan hakemuslomakkeen ja liitteet ja katsoo, ettei hän tarvitse taloudellisten asioidensa hallintaan saattamiseksi sosiaalityön tarjoamaa ammatillista apua mm. talousneuvontaa eikä sitoudu siihen, voidaan katsoa asiakkaan omaavaan riittävästi osaamista ja kykyä hoitaa itsellisesti talousasiansa ja suoriutua veloistaan muilla keinoin, ilman sosiaalista luottoa.

Sosiaalista luottoa ei myönnetä pelkästään perusteella, että yksityishenkilön velkajärjestely kestää liian kauan tai että hakijaa haluaa estää luottohäiriömerkinnän tai velkojen ulosottoperinnän.

Sosiaalityön ammatillisiin menetelmin yhdessä asiakkaan ja eri viranomaisten kanssa eri keinoin, sovittelutoimin velkojen kanssa, talousneuvonnalla, toimeentulotuella ja sosiaalisella luotolla voidaan ratkoa henkilön talouden hallintaan ja velkaantumiseen liittyviä pulmia.

Sosiaalinen luoton myöntö ja takaisinmaksu edellyttävät vakiintunutta elämäntilannetta, säännöllisiä tuloja, kuten palkkaa, eläkettä tai muuta vakituista tuloa ja maksukykyä koko arvioidulle takaisinmaksuajalle ja haetulle lainmäärälle. Mikäli luotto myönnetään, takaisinmaksu alkaa luottosopimuksen allekirjoitusta seuravan täyden kuukauden aikana.

Sosiaalisen luoton tarpeen ja myöntämisedellytysten selvittäminen perustuu aina hakijan kanssa, mahdollisesti hänen perheensä kanssa tehtävään kokonaisvaltaiseen ja tapauskohtaiseen taloudellisen, sosiaalisen ja terveydellisen

tilanteen ja eri ratkaisuvaihtoehtojen selvittämiseen. Selvitystyön kohteena on hakijan tai perheen taloudenhoito, kulutusarvot- ja kulutustottumukset, maksuvelvoitteiden hoitotavat, velat ja velkaantumisen syyt. Pääsääntöisesti tehdään sosiaalihuollollinen asiakassuunnitelma talousvaikeuksista selviytymiseksi, missä eräänä keinona voi olla sosiaalinen luotto.

Sosiaalista luottoa myönnetään henkilölle, jonka kotipaikka on Oulu.

4. Sosiaalisen luoton suhde muihin vaihtoehtoihin

Sosiaalinen luotto on luonteeltaan viimesijainen, mikä tarkoittaa, että velallisen tulee selvittää ja käyttää ensisijaisia toimeentulon turvaamisjärjestelmiä, toimenpiteitä, palveluja ja etuuksia taloutensa ja velkojensa hallintaan saattamisessa ennen sosiaalisen luoton myöntämistä. Näitä ovat mm. kulutusvalintojen muuttaminen tulotasoan vastaavasti, säästäminen, muutto edullisempaan asuntoon, vapaaehtoinen velkojen sovittelumenettely velkojen kanssa, valtion järjestämä talous- ja velkaneuvonta sekä yksityishenkilön velkajärjestely, pankista saatava laina velkojen yhdistämistä varten, Takuusäätiön myöntämä yhdistelmälainan takaus pankille tai heidän myöntämä pienlaina, ulosottomenettely, Kelan myöntämä perustoimeentulotuki ja kunnan myöntämä täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki. Esimerkiksi, mikäli henkilöllä on mahdollisuus ja kyky itsellisesti tai avustettuna esim. Oulun talous- ja velkaneuvontapalvelun velkaneuvojan avustamana saada mm. velkojen kanssa sovittua maksukykyensä mukaiset maksut, se voi olla eräs peruste evätä luottihakemus.

Ennen sosiaalisen luoton myöntämistä tulee sosiaalisesta luototuksesta annetun lain 10 § mukaan selvittää mm. hakijan oikeus saada toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaista perustoimeentulotukea Kelasta tai harkinnanvaraista täydentävää tai ehkäisevää tukea kunnasta mm. velkoihin tai hankintoihin.

5. Mihin käyttötarkoituksiin luottoa myönnetään

Hakijan tulee hakemuksessaan eritellä laina määrä, mihin tarkoitukseen ja mihin perustuen hän luottoa hakee. Sosiaalisen luoton päätöksessä eritellään mihin tarkoitukseen luottoa on myönnetty ja kuinka paljon likimääräisesti luottoa myönnetään haettuun tarkoitukseen. Lopullinen ulosmaksettava lainamäärä kirjataan tarkasti luottosopimusasiakirjaan takaisinmaksuehtoineen, jonka asiakas allekirjoittaa.

Sosiaalista luottoa voidaan myöntää seuraaviin käyttötarkoituksiin luoton myöntämisen edellytysten täytyessä:

- Kokonaisvelkojen järjestämiseen - ei osavelkaan
- Välttämättömiin (esim. esteettömyys) asunnon muutostöihin

- Ansiotyössäkäynnin tai ammatin harjoittamisen mahdollistavan välttämättömän auton tai muiden välineiden hankitaan
- Kohtuuhintaisen ja välttämättömän vuokra-asunnon vakuus ja välttämätön koti-irtaimisto
- Työmarkkina-asemaa parantaviin opintoihin
- Muihin välttämättömiin käyttötarkoituksiin, mikäli luotto edistää henkilön itsenäistä selviytymistä ja talouden hallintaa pitkällä aikavälillä.

Sosiaalisen luoton saajan on käytettävä luotto siihen, mihin se on myönnetty. Mikäli hän käyttää luoton muuhun tarkoitukseen, sitä pidetään oleellisena sopimusrikkomuksena ja se voi olla peruste luottosopimuksen eräännyttämiseen sosiaalisen luoton yleisten ehtojen mukaisesti.

5.1. Kokonaisvelkojen järjestämiseen

Sosiaalista luottoa voidaan myöntää kokonaisvelkojen saneeraamiseen osana henkilön tai perheen talouden hallintaan saattamista sosiaalityön keinoin. Mitään sosiaalisen luotonhakijan velkaa (esim. vuokratästä, opintolainaa, kulutusluottoa, yksityiseltä henkilöltä otettuja lainoja) ei jätetä kokonaisvelkajärjestelyn ulkopuolelle siinäkään tapauksessa, että se hakemushetkellä olisi hoidossa ja hakija ei halua sitä mukaan.

Luoton hakijan kokonaisvelkamäärä voi olla enintään 10 000 €. Jos luotonhakija on avioliitossa tai avioliiton omaisessa suhteessa asuva henkilö, puolisoiden yhteenlaskettu velkamäärä voi olla enintään 15 000 €. Luottotarpeen ollessa alle 1000 euroa luottoa ei myönnetä velkojen järjestämiseen, jos hakijalla on käytettävissä ensisijaisia toimenpiteitä tai etuuksia lainatarpeen kattamiseen.

Sosiaalista luottoa myönnetään velkojen järjestämiseen enintään 10 000 euroa.

5.2. Asunnon muutostyöt

Luottoa välttämättömiin muutostöihin voidaan myöntää silloin, kun siihen on terveydelliset tai vammaisuuteen perustuvat syyt ja luoton myöntäminen edistää kotona selviytymistä eikä ole muita rahoitusvaihtoehtoja. Luottoa voidaan myöntää enintään 10 000 euroa. Luottotarpeen ollessa alle 1000 euroa luottoa ei myönnetä, jos hakijalla on käytettävissä ensisijaisia toimenpiteitä tai etuuksia lainatarpeen kattamiseen.

5.3. Erilaiset hankinnat

Välttämättömiin edellä mainittuihin ja muihin itsellistä selviytymistä tukeviin käyttötarkoituksiin sosiaalista luottoa voidaan myöntää enintään 5000 euroa, ellei asiakas saa muilla ensisijaisilla toimenpiteillä tai rahoitusvaihtoehtoilta tarvettaan tai hankintoja suoritettua kohtuullisessa ajassa. Luottoa ei myönnetä lainantarpeen ollessa alle 500 euroa, jos

hakijalla on käytettävissä ensisijaisia toimenpiteitä tai etuuksia lainatarpeen kattamiseen.

6. Sosiaalisen luoton takaisinmaksukyky

Sosiaalista luottoa haettaessa maksukykyä määriteltäessä käytetään alle 3 vuoden laina-ajoissa soveltaen toimeentulotukinormistoa mm. perusosan määrää (yksinäinen 2020 502,21€/kk). Yli 3 vuoden laina-ajoissa käytetään yksityishenkilön velkajärjestelyn käyttövaranormia (yksinäinen 538€/kk 2020). Oulussa ei sovelleta elinkustannuksista (esim. perusosamenot) tinkimistä maksuvaran lisäämiseksi lainaa haettaessa. Luoton takaisinmaksuajalla, mikäli hakija hakee muutosta takaisinmaksuohjelmaan, maksukyvyn määrittelyssä käytetään pääsääntöisesti edellä mainittua toimeentulotuen elinkustannusnormia.

7. Sosiaalisen luoton myöntämisen kriteerit ja esteet

Sosiaalisen luoton myöntämisen kriteerit ja erityiset esteet on tarkoitettu suuntaa antaviksi ja tueksi sosiaalisen luoton tarpeiden ja myöntämisedellytysten arviointiin ja päätöksentekoon.

7.1. Sosiaalisen luoton myöntämisen suuntaa antavat kriteerit:

- Hakija on sosiaalihuoltolain tarkoittama erityisen tuen asiakas, luottokelpoinen, maksukykyinen ja sitoutuu luotontarpeiden ammatilliseen selvittämiseen ja yhdessä sovittuihin eri toimenpiteisiin talouden hallintaan saattamaiseksi.
- Lainaa haettaessa hakijan elämän- ja taloudellinen tilanne tulee olla riittävän vakiintunut ja ruokakunnan tulovirrat tulee päätöstä tehtäessä olla tiedossa koko lainan takaisinmaksuajalle ja myönnettävälle lainamäärälle.
- Hakijalta ja puolisoilta talouden hallinnan, luottokelpoisuuden ja lainan takaisinmaksukyvyn todentamiseksi edellytetään sitoutumista talousneuvontaan ja pankkitilitietoihin perustuvaan tapauskohtaisesti määräytyvän keston (3-12 kk) mukaiseen maksuvelvoitteiden suoritusseurantaan.
- Hakijalla tulee olla riittävä maksuvara haetulle lainamäärälle koko takaisinmaksuajalle. Alle 3 v (36kk) maksuajalla maksuvara on vähintään 20€/kk ja enintään 350 €/kk yksinasuvalle ja yhteistaloudessa elävällä vähintään 50 €/kk ja enintään 350€/kk. Takaisinmaksuajan ollessa lainalle 37 - 84 kk, yksinasuvalle vähintään 70 €/kk ja enintään 350€/kk, yhteistaloudessa elävällä vähintään 100€/kk ja enintään 350€/kk.
- Lainansaajan edellytetään tekemään vapaaehtoinen TK-luottohäiriömerkintä Suomen Asiakastieto OY luottotietorekisteriin laina-ajalle lisävelkaantumisen ehkäisemiseksi.

- Hakijalle voidaan myöntää vain yksi sosiaalinen luotto kerralla.

7.2. Erityiset esteet, jotka voivat estää lainan myöntämisen:

- Hakijan luottokelpoisuutta, lainan takaisinmaksukykyä ja maksuhalukkuutta ei voida riittävällä tavalla selvittää ja todentaa.
- Sosiaalista luottoa ei voida myöntää, kun on perusteltu syy olettaa, että laskennallisesta maksuvarasta huolimatta hakija ei suoriudu lainan takaisinmaksusta laina-ajan puitteissa.
- Henkilö ei ole sosiaalihuoltolain 3 § 3 momentin tarkoittama erityisen tuen asiakas ja hakija kieltäytyy myöntämisprosessiin ja lainan takaisinmaksuun liittyvästä sosiaalityön ammattiavusta mm. talousneuvonnasta ja maksukyvyyn todentamistoimenpiteistä.
- Henkilö kykenee lainatarpeensa hoitamaan tuloillaan, varoillaan ja/tai muilla lisävelkaantumiseen nähden ensisijaisilla toimenpiteillä (esim. vapaaehtoinen sovittelu, maksusuunnitelma, talous- ja velkaneuvonta, muutto edullisempaan asuntoon, pankkilaina, ulosotto) kohtuudella ja kohtuullisessa ajassa selviytymään veloistaan tai säästämään kohtuullisessa ajassa tarvittavan lainatarpeensa.
- Luottoa ei voida myöntää, jos yksinasuvan osalta kokonaisvelkamäärä ylittää 10000 euroa tai puolisoiden yhteenlaskettu kokonaisvelkamäärä ylittää 15 000 euroa.
- Sosiaalista luottoa ei voida myöntää, jos laina-aikaan, lainamäärään ja perheeseen mukaan määrittyvä vähimmäismaksuvara puuttuu tai hänen maksuvaransa ylittää enimmäismaksuvaran 350 €/kk.
- Luottoa ei voida myöntää säännöllisesti perustoimeentulotukea saavalle.
- Sosiaalista luottoa ei myönnetä henkilölle, jolla on voimassa oleva yksityishenkilön velkajärjestely tai hänellä on lakisääteinen oikeus saada yksityishenkilön velkajärjestely, josta kieltäytyy.
- Sosiaalista luottoa ei myönnetä hakijalle, jolla on realisoitavaa ei välttämätöntä varallisuutta tai hän voi käyttää varallisuuttaan esim. pankkilainan vakuutena ja siten kattaa lainatarpeensa.

8. Hakeminen, selvitystyö ja päätös luotosta

Sosiaalista luottoa haetaan hakemuslomakkeella ja siihen tarvittavilla liitteillä.

Sosiaalisen luoton myöntämisen edellytykset asian vireille tulon jälkeen selvitetään tapauskohtaisesti asiakastapaamisiin ja eri asiakirjatietoihin perustuen sosiaalihuollon ammattilaisen toimesta, minkä yhteydessä pääsääntöisesti tehdään asiakassuunnitelma eri ratkaisuvaihtoehtoineen talouden hallintaan saattamiseksi sisältäen riittävän palveluohjauksen sosiaalisen luoton prosessin tai muiden vaihtoehtojen suhteen.

Asiakkaalla on oikeus saada ja hänelle tulee pyynnöstä antaa Oulun kaupungin sosiaalisen luoton soveltamisohjeet, sosiaalisen luoton yleiset ohjeet ja luottihakemus liitepyyntöineen.

Jokaiseen toimitettuun ja käsitteilyvalmiiseen hakemukseen tehdään viranhaltijapäätös muutoksenhakuohjeineen. Mikäli hakemus puutteellinen, käsittelijä lähettää yksilöidön lisäselvityspyynnön määräaikoineen. Viranhaltijapäätökseen muutosta haetaan yksilöasiainjaostolta.

Myönteisen lainapäätöksen jälkeen luotosta tehdään erillinen allekirjoituksen varustettu luottosopimus, missä määritellään tarkasti laina-aika, luoton käyttötarkoitus, luoton määrä, korko, viivästyskorko, luoton lyhennysehdot ja muut takaisinmaksuun liittyvät erityisehdot. Luottosopimuksen allekirjoitustilaisuudessa todistajien läsnä ollessa käydään asiakkaan kanssa läpi sosiaalisen luoton yleiset ehdot ennen kuin sopimusta voi allekirjoittaa. Vasta luottosopimuksen ja lainan yleisten ehtojen asiakirjojen allekirjoitukset tekevät luottopäätöksestä toimeenpanokelpoisen ja lainaa voidaan maksaa käyttötarkoituksen mukaisesti.

Evätystä viranhaltijapäätöksestä haetaan muutosta yksilöasiainjaostolta, hallinto-oikeudelta ja korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Sosiaalista luottoa ja sen takaisinmaksua koskevat riita-asiat käsitellään Pohjois-Suomen hallinto-oikeudessa.

9. Luoton määrä, maksaminen ja lainan korko

Sosiaalista luottoa voidaan myöntää kokonaisvelkojen järjestelyyn ja asunnon muutostöihin enintään 10 000 €, jos muut myöntämisen kriteerit täyttyvät.

Sosiaalista luottoa hankintoihin ja muihin hyväksyttäviin luontotarpeisiin voidaan myöntää enintään 5000€, jos muut myöntämisen kriteerit täyttyvät.

Laki sosiaalisesta luototuksesta (1133/2002) edellyttää, että luotosta peritään kohtuullinen vuotuinen korko, joka kuitenkin voi olla enintään korkolain (633 / 1982) 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko. Sosiaalisessa luototuksessa käytetään voimassa olevaa Suomen pankin viitekorkoa asiakkaan koko lainapääomalle. Korko tarkistetaan puolivuositain 1.1. ja 1.7. Muita luoton myöntämiseen liittyviä perustamiskustannuksia ei ole.

Sosiaalista luottoa myönnettäessä velkojen saneeraamiseen sitä ei makseta hakijan tilille, vaan sosiaalisella luotolla hoidetaan velkavastuut suoraan velkojille. Muissa tapauksissa sosiaalinen luotto maksetaan pääsääntöisesti hakijan tilille kertasuorituksena tai sovittavissa erissä tai luotto voidaan maksaa suoraan hankintojen osalta hankinnan toimittajalle, jos siihen on tarvetta.

Jos luottoa on myönnetty opiskeluun, opiskelijan tulee ennen luotoerän tai erien maksamista toimittaa oppilaitoksen todistukset opintojen riittävästä edistymisestä ja oppilaitoksen vahvistama henkilökohtainen opintosuunnitelma luoton valmistelusta vastaavalle.

Asiakkaan, jolle sosiaalinen luotto on myönnetty, tulee viipymättä ottaa yhteyttä luotonantajan asiakaspalveluun kaikissa luoton takaisinmaksukykyyn vaikuttavissa muutoksissa (esim. osoite muuttuu, maksukyky alenee tai paranee) ja hakea muutosta luoton takaisinmaksuehtoihin. Samoin tilanteessa, jossa lainansaaja tarvitsee erääntyvälle lyhennyserälle maksuaikaa tai lyhennysvapaata.

Luoton takaisinmaksuajalle asiakkaalle on järjestetty mahdollisuus ohjaukseen, neuvontaan ja talousneuvontaan.

10. Sosiaalisen lainan takaisinmaksuehdot, luoton eräännyttäminen, viivästyskorko, perintäkulut

Sosiaalisen luoton takaisinmaksuehdot kirjataan luottosopimukseen ja lisäksi sosiaalisen luoton yleiset ehdot asiakirjaan. Näissä määritellään lainan takaisinmaksuehdot, luottosopimuksen eräännyttämisen perusteet, lainan korko, viivästyskorko ja muut lainan takaisinmaksuun tai luoton eräännyttämiseen liittyvät perintäkulut.

Sosiaaliseen luottoon, sen takaisinmaksuun ja perintätoimiin sovelletaan sosiaalisesta luotosta annettua lakia (1133/2002), lakia saatavien perinnästä (513/1999), korkolakia (633/1982), Oulun sosiaalisen luoton yleisiä ehtoja ja henkilökohtaista luottosopimusta.

Sosiaalinen luotto on tasalyhyenteinen, lyhennys erääntyy maksettavaksi jokaisen kuukauden 15. päivä ja samalla peritään mahdollinen erääntynyt korko.

Lyhennyserän maksun viivästymisestä asiakkaalle toimitetaan maksuhuomautus ja maksuvaatimus. Mikäli näiden toimenpiteiden jälkeen lainansaaja ei määräpäivään mennessä maksa, voidaan sosiaaliseen luoton yleisten ehtojen mukaan luottosopimus eräännyttää, irtisanoa, ellei erääntyneitä maksuja makseta annetussa määräajassa (Laki sosiaalisesta luotosta 8 §).

Hakijalla on lakisääteinen ilmoitusvelvollisuus laina- aikana viipymättä ilmoittaa kaikista luoton takaisinmaksukykyyn vaikuttavista olosuhdemuutoksista ja tulotietomuutoksista sekä hakea muutosta luoton takaisinmaksuehtoihin vapaamuotoisella hakemuksella.

Maksuvaikeustilanteissa lainansaajaa voidaan eri tavoin auttaa, kun hän ajoissa on yhteydessä. Luotonantajan maksukykyyn tilapäisesti heikentyessä laina-aikana, voidaan erityisestä syystä myöntää erääntymättömään lainaerään viivästyskorollista korkolain 4 § 1 momentin mukaista maksuaikaa enintään 6 kk tai 6 kpl korkeintaan 1 kuukauden pituisia lyhennysvapaita sopimusaikana, mikäli luottopääoman takaisinmaksu ei vaarannu.

Pysyväisluonteisessa maksuvaikeustilanteessa haetaan vapaamuotoisella hakemuksella muutosta lainan takaisinmaksuehtoihin esim. laina-aikaan tai maksuohjelmaan.

Hakemuksesta ja siihen tehtävällä viranhaltijapäätöksellä olosuhde- ja maksuvaraselvitykseen perustuen voidaan maksuohjelmaa muuttaa luottosopimuksen voimassaoloajalla ja tarvittaessa luottosopimuksessa sovittua takaisinmaksuaikaa voidaan tapauskohteisesti pidentää erityisistä perustelluista syistä enintään 7 vuoteen.

Mikäli luotonsaajalla on ollut 7 vuoden takaisinmaksuaika, voidaan erityisin perustein ja syin maksukyky selvitykseen perustuen päätöksellä jatkaa enintään 3 vuotta (36 kk) luottosopimuksen eräännyttämisestä laskettuna, kun yhteenlaskettu takaisinmaksuaika ei ylitä 10 vuotta ja toimenpiteellä varmistetaan lainan takaisinmaksu. Erityisinä perusteina ja syinä voidaan pitää esim. ennakoimatonta sairautta tai muuta tilannetta, joihin luotonsaaja ei ole voinut varautua omilla valinnoillaan ja samalla maksukyky on olennaisesti heikentynyt.

Sosiaalisen luoton eräännyttäminen tapahtuu sosiaalisesta luototuksesta annetun lain 8 § mukaisesti ja sosiaalisen luoton yleisissä ehdoissa mainittujen eräännyttämisperusteiden täytyessä esim. maksu on viivästynyt vähintään kuukauden ja on edelleen suorittamatta ja viivästynyt määrä on vähintään kymmenen (10) prosenttia luotosta tai, jos siihen sisältyy useampi kuin yksi maksuerä, vähintään viisi (5) prosenttia luoton alkuperäisestä määrästä taikka käsittää luotonantajan koko jäännössaattavan. Luoton eräännyttämistä ei voi tehdä, jos maksun viivästymisen on tapahtunut luotonsaajasta riippumattomasta seikasta (esim. sairaus, työttömyys), paitsi milloin tämä viivästymisen kesto ja muut olosuhteet huomioon ottaen olisi luotonantajalle ilmeisen kohtuutonta.

Sosiaalinen luotto voidaan eräännyttää myös muun olennaisen sopimusrikkomuksen takia ja perusteena voi olla Esim. hakija antaa luotto hakiessaan harhauttavaa tai väärää tietoa maksuvelvoitteistaan, veloistaan, jättää ilmoittamatta maksukyky muutoksista, ottaa uutta velkaa, suosii takaisinmaksuissa toista velkojaa tai hakija käyttää lainan muuhun kuin mitä luottosopimuksessa on sovittu.

Hakija voi riitauttaa luottosopimuksen eräännyttämisen. Sosiaalista luottoa koskevat riita-asiat käsittelee Pohjois-Suomen hallinto-oikeus.

Mikäli kaupunki saadakseen täytäntöönpanokelpoisen päätöksen joutuu saattamaan asian hallinto-oikeuden käsiteltäväksi, luotonsaaja on velvollinen korvaamaan kaupungille tuomioistuinmaksulain mukaisen oikeudenkäyntimaksun suuruiset oikeudenkäyntikulut. Sosiaalisen luoton perintää Hallinto-oikeuden lainvoimaisen päätöksen jälkeen hoitaa Oulun kaupungin lukuun Svea Perintä Oy, joka perii lisäksi saatavien perinnästä annetun lain mukaiset perintäkulut.

Mikäli luoton saaja kuolee, voi hänen oikeudenomistajansa varattomuuteen perustuen hakea luotonantajalta jäljellä olevan pääoman korkoineen ja mahdollisten perintäkulujen perinnästä luopumista toimittamalla Oulun kaupungille perukirjan.

11. Sosiaalisen luototuksen organisointi

Oulun kaupungin hyvinvointipalvelut organisoivat sosiaalisen luototuksen palvelut.

Sosiaalisen luoton hakemiseen liittyvästä asiakasohjauksesta, neuvonnasta, hakemusten valmistelusta päätöksentekijälle, takaisinmaksuun liittyvistä pulmista, asiakastyöstä ja tapaamisista, vastaa sosiaalisen luoton vastuullinen viranhaltija tukena oma esimiesjohto ja sosiaalisesta luotosta vastaava asiantuntija.

Sosiaalisen luoton hakemukset laitetaan vireille vastuullisen sosiaalityön ammattilaisen toimesta ja päätöksen tekee hyvinvointipalveluiden asiantuntija YPH Effica asiakastietojärjestelmään. Järjestelmään dokumentoidaan tehty asiakastyö ennen ja jälkeen lainapäätöksen.

Myönteisen luottopäätöksen jälkeen tehdään luottosopimus Sosiaalisen luoton asiakastietojärjestelmään, jolla hallinnoidaan luottosopimuksen mukaista maksuohjelmaa ja maksusuorituksia Monetra Oy henkilöstön toimesta. Luottosopimuksen sisällöstä vastaa vastuullinen sosiaalihuollon ammattilainen.

Luottosopimuksen allekirjoitustilaisuudessa käydään läpi luottosopimus ja sosiaalisen luoton yleiset ehdot, missä on mukana todistajat. Vasta luottosopimuksessa on lopullinen lainamäärä ja allekirjoitusten jälkeen luottosopimus voidaan toimeenpanna.

Sosiaalisen luottosopimuksen eräännyttämisen jälkeen ja Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden ulosottokelpoisen ja lainvoimaisen päätöksen jälkeen takaisinperintää hoitaa Svea perintä Oy.